

เลขที่ ๑๖๖

กรมปศุสัตว์
เลขที่ 27122
วันที่ - 4 ส.ค. 2565
เวลา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองกลาง โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๕๕๕๕ ต่อ ๑๖๐

ที่ กษ ๐๒๐๑.๐๖/ว ๕๙๙๐

วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

๖๓๙

เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย

เสนอ กรมปศุสัตว์

เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

๑. <https://bit.ly/3JoKPF7>

๒. หรือ QR Code

(นางอมราพร ชีพสมุทร์)

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เสนอ กลุ่มสรรหา

5 กค ๖๕

= 5 ส.ค 2565

เสนอคุณหญิง

ปมกค ๕ ส.ค ๖๕

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๓๕๐๕
วันที่ ๙ ก.ค. ๖๕
เวลา ๑๕.๐๕

ส่วนราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๒๘ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาแจ้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ๆ ในสังกัด กษ. พิจารณา
ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ (นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(นายประภัตร โพธสุธน) ทราบแล้ว

เมธญา
๑๓.๗.๖๕

(นางสาวเมธญา แยมโชติ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๓๕๐๕
วันที่ ๒๗.๗.๖๕ เวลา ๑๖.๕๖

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณา ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งหน่วยงานในสังกัด สป.กษ. ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจในสังกัด
และองค์การมหาชนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

นางอมราพร
(นางอมราพร ชีพสมุทร)
- ผู้อำนวยการกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๓๕๐๕
วันที่ ๒๗.๗.๖๕
เวลา ๑๕.๕๖

ดำเนินการตามเสนอ

นายทองเปลว
(นายทองเปลว กองจันทร์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขรับ ๒๓๕๕๕
วันที่ ๒๗ ก.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๑๗.๐๖ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๒๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๕๐๒/๖๙๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง ได้เสนอเรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ลงมติ

๑. เห็นชอบหลักเกณฑ์การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายตามที่สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดองเสนอ และให้ส่วนราชการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย และการตรวจพิจารณากฎหมายต่อไป

๒. ให้ส่วนราชการต่าง ๆ นำหลักเกณฑ์การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายไปตรวจสอบกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ หากเห็นว่าการกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ยังมีความไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เสนอร่างกฎหมายเพื่อแก้ไขหรือยกเลิกบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องนั้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในโอกาสแรก

๓. ให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะต่อส่วนราชการในการเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลาย และในกรณีที่ส่วนราชการที่รักษาการตามกฎหมายไม่ขัดข้องคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนอาจเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีแทนส่วนราชการ

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐจารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒ (ชัยโชค)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/แจ้งมติเรียน/๐๐๔)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๕๐๒/๖๙๙

สำนักงาน ป.ย.ป.

อาคารสำนักงาน ก.พ. (เดิม) ชั้น ๔

ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต

กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ย.ป. ที่ นร ๑๕๐๒/๖๑๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
๒. บันทึกคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน เรื่อง การกำหนดข้อจำกัด
ในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย

ด้วยสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคี
ปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ขอเสนอการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของ
บุคคลล้มละลายในกฎหมาย เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน
พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการ
พิจารณาให้ความเห็น คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายหรือ
กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ หรือการเสนอกฎหมายหรือกฎหมายใหม่ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศและ
ยุทธศาสตร์ชาติในระยะเร่งด่วนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลาย
ในกฎหมายปัจจุบันหลายฉบับอาจส่งผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และทำให้สูญเสีย
ทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ ไม่เป็นการส่งเสริมการพัฒนาประเทศตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็น (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน
เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การกำหนดข้อจำกัดดังกล่าวไว้ในกฎหมายเพื่อ
ให้ส่วนราชการต่าง ๆ นำไปถือปฏิบัติ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบแล้ว จึงเป็นไปตามมาตรา ๔ (๑๒)
แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

/๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

หลักเกณฑ์ในการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายจะช่วยให้การจัดทำร่างกฎหมายมีความทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์มากขึ้น และการทบทวนกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันตามหลักเกณฑ์จะเป็นการลดอุปสรรคในประกอบอาชีพของประชาชน หากดำเนินการได้โดยเร่งด่วนจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวเศรษฐกิจของประเทศได้

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ มาสนับสนุนภารกิจ โดยมีคณะหนึ่งเรียกว่า คณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายล้ำสมัย ซึ่งมีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาจัดทำความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทบทวนกฎหมายที่ล้ำสมัย

๔.๒ คณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายล้ำสมัยได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน โดยได้คำนึงถึงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ และ มาตรา ๒๕๕ ค (๑) ซึ่งบัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นการแก่ประชาชน ประกอบกับเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ได้กำหนดให้กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

๔.๓ คณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายล้ำสมัยได้ดำเนินการศึกษาผลกระทบของการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายหลายฉบับที่ใช้บังคับในปัจจุบันเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการดำรงชีวิตของประชาชนมากเกินไป และไม่เป็นการส่งเสริมให้กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเป็นบทบัญญัติที่ห้ามดำรงตำแหน่งสำคัญ ห้ามดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ห้ามรับราชการ และห้ามประกอบอาชีพ ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดข้อจำกัดไว้ในกฎหมายหลายฉบับดังกล่าวมีความลักลั่น ไม่มีแนวทางที่ชัดเจน และมีความล้ำสมัยใน ๔ ประเด็น คือ

(๑) เป็นการคิดแบบเหมารวมว่าบุคคลล้มละลายไร้ความสามารถทุกคนซึ่งเป็นความคิดที่ล้ำสมัย เนื่องจากการล้มละลายมีหลายรูปแบบ และการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพมีความแตกต่างกันทั้งในด้านอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลกระทบต่อบุคคลอื่นหรือประชาชนโดยรวม โดยบางตำแหน่งหรืออาชีพอาจไม่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารด้านการเงินหรือทรัพย์สิน และการเป็นบุคคลล้มละลายมิได้กระทบต่อความสามารถในการทำงาน

(๒) การล้มละลายไม่ได้เกิดจากพฤติกรรมไม่ดีเสมอไป และการล้มละลายอาจมีสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้บุคคลล้มละลายได้ แม้จะดำเนินการอย่างสุจริตและใช้ความระมัดระวังอันสมควรแล้วก็ตาม ทั้งนี้ ยังไม่มีผลการวิจัยที่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าบุคคลซึ่งล้มละลายแล้วจะกระทำการทุจริตทุกคน

(๓) การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งและการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายไม่เป็นประโยชน์และไม่คุ้มค่า เนื่องจากเจ้าหนี้ไม่ได้รับประโยชน์จากการที่ลูกหนี้ไม่มีรายได้และภาครัฐต้องเสียบุคลากรโดยไม่จำเป็น

(๔) การกำหนดข้อจำกัดดังกล่าวขัดต่อหลักสากลในเรื่องการเคารพสิทธิของบุคคลและการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมด้วยเหตุของฐานะทางเศรษฐกิจ และยังอาจเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอีกด้วย

ดังนั้น จึงสมควรกำหนดแนวทางเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย โดยการนำเหตุแห่งการเป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายหรือการเป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตมาเป็นข้อห้ามในการดำรงตำแหน่งหรือประกอบอาชีพต้องเป็นไปตามหลักการได้สัดส่วนตามความจำเป็นเพื่อปกป้องประโยชน์ส่วนรวมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และในกรณีที่เป็นการห้ามดำรงตำแหน่งหรือประกอบอาชีพของบุคคลที่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย ควรกำหนดช่วงเวลาการห้ามไว้ด้วย เพื่อไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลมากเกินไป แต่สำหรับบุคคลที่ล้มละลายทุจริตนั้น อาจนำมาเป็นข้อจำกัดต่อไปได้เพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นกลับมาสร้างความเสียหายต่อสังคมได้อีก ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามเหตุผลและความจำเป็นของกฎหมายในแต่ละฉบับเป็นสำคัญ

๔๔ คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณาความเห็นของคณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายล้ำสมัยเกี่ยวกับการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายแล้ว ได้มีมติเห็นชอบตามความเห็นดังกล่าว และได้มอบหมายให้สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดองจัดทำบันทึกคณะกรรมการฯ เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็นหลักเกณฑ์สำหรับส่วนราชการต่าง ๆ ในการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายต่อไป

๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๒ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๘๓

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงาน ป.ย.ป. ขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบหลักเกณฑ์การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพ
ของบุคคลล้มละลายในกฎหมายตามที่คณะกรรมการฯ เสนอ และให้ส่วนราชการนำไปใช้ประกอบการพิจารณา
จัดทำร่างกฎหมายและการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย

๖.๒ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ นำหลักเกณฑ์ไปตรวจสอบกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ
หากเห็นว่ากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ยังมีความไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้เสนอร่างกฎหมายเพื่อแก้ไข
หรือยกเลิกบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องนั้นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในโอกาสแรก

๖.๓ ให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนให้คำแนะนำหรือ
ข้อเสนอแนะต่อส่วนราชการในการเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และในกรณีที่ส่วนราชการที่
รักษาการตามกฎหมายไม่ขัดข้อง คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนอาจเสนอ
ร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีแทนส่วนราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางษ์สวาท

(นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ
และการสร้างความสามัคคีปรองดอง

กอง ๒

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๗๐๐ ต่อ ๒๐๐๑ - ๔, ๐๖ ๕๕๐๕ ๒๖๘๓ (นายยอดฉัตรฯ)

๐๘ ๓๘๘๑ ๑๔๕๗ (นางสาวจันทร์ชนกฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๗๑๔

E-mail: sto_thailand@sto.go.th

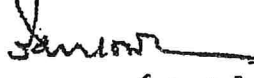

บันทึกข้อความ

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๐๙๖๖
วันที่ 19 พ.ค. 65 เวลา 10.14 น.

ส่วนราชการ สำนักงาน ป.ย.ป. กอง ๒ โทร ๐๒ ๒๕๐ ๕๗๐๐ ต่อ ๒๐๐๑ - ๕ เรื่องกลับ
ที่ นร ๑๕๐๒/๖๑๔ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ 25 พค 2

เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
19 พค 2565

คณ
พิช
18 พค 65

ด้วยสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ขอเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนเกี่ยวกับการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๘ กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็น คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะแก่สำนักงาน ป.ย.ป. และหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายหรือกฎที่มีผลใช้บังคับอยู่ หรือการเสนอกฎหมายหรือกฎที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติในระยะเร่งด่วนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และข้อ ๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการฯ รายงานผลการดำเนินงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป (เอกสารแนบ ๑)

๒. ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญ

๒.๑ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ มาสนับสนุนภารกิจ โดยมีคณะหนึ่งเรียกว่า คณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายล้ำสมัย ซึ่งมีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาจัดทำความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทบทวนกฎหมายที่ล้ำสมัย (เอกสารแนบ ๒ และ ๓)

/๒.๒ คณะอนุกรรมการ...

3127
10-51
พค 65
25/05/65
1.24 น.

1 (๒645) รอง นรม (๒) 1669
1 (๒645) (พ. 54 ๑6) วันที่ 18 พค 65 เวลา 16 น.

๒.๒ คณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายล้มสมัยได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน โดยได้คำนึงถึงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๗ และมาตรา ๒๕๘ ค (๑) ซึ่งบัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น-(๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกำหนดให้กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

๒.๓ คณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายล้มสมัยได้ดำเนินการศึกษาผลกระทบของการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายหลายฉบับที่ใช้บังคับในปัจจุบันเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคในดำรงชีวิตของประชาชนมากเกินไป และไม่เป็นการส่งเสริมให้กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยย่นยับบทบัญญัติที่ห้ามดำรงตำแหน่งสำคัญ ห้ามดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ห้ามรับราชการ และห้ามประกอบอาชีพ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดข้อจำกัดไว้ในกฎหมายหลายฉบับดังกล่าวมีความล้าสมัย ไม่มีแนวทางที่ชัดเจน และมีความล้าสมัยใน ๔ ประเด็น คือ

(๑) เป็นการคิดแบบเหมารวมว่าบุคคลล้มละลายไร้ความสามารถทุกคน ซึ่งมีความคิดที่ล้าสมัย เนื่องจากการล้มละลายมีหลายรูปแบบ และการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพมีความแตกต่างกันทั้งในด้านอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลกระทบต่อบุคคลอื่นหรือประชาชนโดยรวม โดยบางตำแหน่งหรืออาชีพอาจไม่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารตามการเงินหรือทรัพย์สิน และการเป็นบุคคลล้มละลายไม่ได้กระทบต่อความสามารถในการทำงาน

(๒) การล้มละลายไม่ได้เกิดจากพฤติกรรมไม่ดีเสมอไป และการล้มละลายอาจมีส่วนเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้บุคคลล้มละลายได้ แม้จะตั้งเนิ่นการอย่างสุจริตและใช้ความระมัดระวังอันสมควรแล้วก็ตาม ทั้งนี้ ยังไม่มีผลการวิจัยที่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าบุคคลซึ่งล้มละลายแล้วจะกระทำผิดทุจริตทุกคน

(๓) การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งและการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายไม่เป็นประโยชน์และไม่คุ้มค่า เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับประโยชน์จากการที่ลูกหนี้ไม่มี

/รายได้และ....

รายได้และภาครัฐต้องเสียบุคลากรโดยไม่จำเป็น

(๔) การกำหนดข้อจำกัดดังกล่าวขัดต่อหลักสากลในเรื่องการเคารพสิทธิของ บุคคลและการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมด้วยเหตุของฐานะทางเศรษฐกิจ และยังอาจเป็นการขัดต่อ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอีกด้วย

ดังนั้น จึงสมควรกำหนดแนวทางเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดทำ ร่างกฎหมาย การตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย โดยการนำเหตุ แห่งการเป็นหรือเคยบุคคลล้มละลายหรือการเป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุกริตมาเป็นข้อห้าม ในการดำรงตำแหน่งหรือประกอบอาชีพต้องยื่นไปตามหลักการได้สัดส่วนตามความจำเป็นเพื่อปกป้อง ประโยชน์ส่วนรวมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และในกรณีที่เป็นการห้าม ดำรงตำแหน่งหรือประกอบอาชีพของบุคคลที่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย ควรกำหนดช่วงเวลาการห้ามไว้ด้วย เพื่อไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลมากเกินไป แต่สำหรับบุคคลที่ล้มละลายทุกริตนั้น อาจนำมาเป็นข้อจำกัดต่อไปได้เพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นกลับมาสร้างความเสียหายต่อสังคมได้อีก ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามเหตุผลและความจำเป็นของกฎหมายในแต่ละฉบับเป็นสำคัญ

๒.๔ คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณาความเห็นของคณะอนุกรรมการทบทวน กฎหมายล้าสมัยเกี่ยวกับการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคล ล้มละลายในกฎหมายแล้ว ได้มีมติเห็นชอบตามความเห็นดังกล่าว และได้มอบหมายให้สำนักงาน ชับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดองจัดทำบันทึก คณะกรรมการฯ เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็น หลักเกณฑ์สำหรับส่วนราชการต่าง ๆ ในการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบ อาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายต่อไป (เอกสารแนบ ๔)

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมาย ในระยะเร่งด่วน พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๒ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓

/๔. ข้อเสนอ...

๔. ข้อเสนอ

สำนักงาน ป.ย.ป. ในฐานะหน่วยธุรการของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน ขอกราบเรียนนายรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบในหลักการบันทึกคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน เรื่อง ภาวการณ์ข้อจำกัดในการตีความตัวหนังสือหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายตามกฎหมาย (เอกสารแนบ ๔) และให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

๔.๑ เห็นชอบหลักการที่ ภาวการณ์ข้อจำกัดในการตีความตัวหนังสือหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายตามกฎหมายที่คณะกรรมการฯ เสนอ และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาจัดตั้งกองทุนและมาตรการช่วยเหลือบรรเทาผู้ล้มละลาย

๔.๒ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ นำหลักการที่โปรดเกล้าฯ ไปตราข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในความรับผิดชอบ หากเห็นว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องยังมีข้อบกพร่องไม่สอดคล้องกับหลักการที่ดังกล่าว ให้เสนอร่างกฎหมายเพื่อแก้ไขหรือยกเลิกบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกันต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในโอกาสแรก

๔.๓ ให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะต่อส่วนราชการในการเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามหลักการ และในกรณีที่ส่วนราชการที่รักษาการตามกฎหมายไม่ขัดข้อง คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนอาจเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีตามสิ่งบรรณาธิการ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

นางสาววิภา

(นางหญิงสาว กษัตริย์)

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ
และการสร้างความสามัคคีปรองดอง

พลเอก (ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๕

ส่งกอง 2

นางสาววิภา

(นางหญิงสาว กษัตริย์)
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ย.ป.

๒๗ พ.ค. ๒๕๕๕

ดร.เกษม นรม. เสด็จไปรอ...
๖๗ พ.ค. ๒๕๕๕

บันทึกคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน
เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพ
ของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย

ตามที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ได้กำหนดเป้าหมายในการมีกฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม นั้น

คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนในฐานะองค์กรซึ่งจัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีหน้าที่และอำนาจในการให้ความเห็น คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายหรือกฎที่มีผลใช้บังคับอยู่ หรือการเสนอกฎหมายหรือกฎที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติในระยะเร่งด่วนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินการศึกษาผลกระทบของการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายหลายฉบับที่ใช้บังคับในปัจจุบันเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการดำรงชีวิตของประชาชนมากเกินไป และไม่เป็นการส่งเสริมให้กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้นจึงเห็นสมควรจัดทำบันทึกสรุปผลการศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการจัดทำกฎหมาย การตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ดังต่อไปนี้

๑. สภาพปัญหา

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มีวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำมาแบ่งเฉลี่ยให้แก่บรรดาเจ้าหนี้ตามหลักสัดส่วนแห่งหนี้ โดยในอดีตการมีหนี้สินส่วนตัวและการล้มละลายถือว่าเป็นความผิดที่จะต้องได้รับโทษ กฎหมายในระยะแรกจึงวางหลักการให้ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลายเพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นกลับเข้าสู่สังคมและก่อให้เกิดความเสียหายโดยการก่อหนี้เพิ่มเติมทั้งที่ตนไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ได้อีก แต่เมื่อสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมได้วิวัฒนาการมาระยะหนึ่ง ทิศนคติของกฎหมายได้พัฒนาไปในแนวทางที่เป็นการให้อภัยลูกหนี้มากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อลูกหนี้เป็นบุคคลสุจริตแต่ต้องตก

เป็นบุคคลล้มละลายด้วยเหตุสุดวิสัยหรือปัจจัยภายนอกที่ไม่อาจควบคุมหรือคาดการณ์ได้ ซึ่งกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้แม้จะได้ใช้ความระมัดระวังอันสมควรแล้ว ทั้งนี้ เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่สุจริตให้ได้มีโอกาสหลุดพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายโดยการปลดจาก ล้มละลายหรือการประนอมหนี้ และให้สามารถกลับมาประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้และเป็น ทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไปได้ ส่วนลูกหนี้ที่ตกเป็นบุคคลล้มละลาย เนื่องจากพฤติกรรมการทุจริตนั้น ยังคงมีบทลงโทษต่อไป

อย่างไรก็ดี บทบัญญัติของกฎหมายหลายฉบับในปัจจุบันยังคงนำเหตุแห่งการเป็น บุคคลล้มละลายมาเป็นข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพ โดยแบ่งบทบัญญัติดังกล่าว ได้เป็น ๔ ลักษณะ ได้แก่ (๑) การห้ามดำรงตำแหน่งสำคัญ (๒) การห้ามดำรงตำแหน่งกรรมการใน คณะกรรมการต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (๓) การห้ามรับราชการ และ (๔) การห้ามประกอบอาชีพ

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือ การประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายหลายฉบับที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีความลักลั่นกัน ไม่มีแนวทางที่ชัดเจน และมีความล้าสมัยใน ๔ ประเด็น คือ

(๑) เป็นการคิดแบบเหมารวมว่าบุคคลล้มละลายไร้ความสามารถทุกคน ซึ่งเป็น ความคิดที่ล้าสมัย เนื่องจากการล้มละลายมีหลายรูปแบบ และการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบ อาชีพมีความแตกต่างกันทั้งในด้านอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลกระทบต่อบุคคลอื่นหรือ ประชาชนโดยรวม โดยบางตำแหน่งหรืออาชีพอาจไม่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารด้านการเงินหรือ ทรัพย์สิน และการเป็นบุคคลล้มละลายมิได้กระทบต่อความสามารถในการทำงาน

(๒) การล้มละลายไม่ได้เกิดจากพฤติกรรมไม่ดีเสมอไป และการล้มละลายอาจมี สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้บุคคลล้มละลายได้แม้จะ ดำเนินการอย่างสุจริตและใช้ความระมัดระวังอันสมควรแล้วก็ตาม ทั้งนี้ ยังไม่มีผลการวิจัยที่เป็น รูปธรรมชัดเจนว่าบุคคลซึ่งล้มละลายแล้วจะกระทำการทุจริตทุกคน

(๓) การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งและการประกอบอาชีพของบุคคล ล้มละลายไม่เป็นประโยชน์และไม่คุ้มค่า เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับประโยชน์จากการที่ลูกหนี้ไม่มีรายได้ และภาครัฐต้องเสียบุคลากรโดยไม่จำเป็น

(๔) การกำหนดข้อจำกัดดังกล่าวขัดต่อหลักสากลในเรื่องการเคารพสิทธิของ บุคคลและการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมด้วยเหตุของฐานะทางเศรษฐกิจ และยังอาจเป็นการขัด ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอีกด้วย

๒. ความเห็นของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน

เพื่อให้บทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบ อาชีพของบุคคลล้มละลายไม่เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลล้มละลายจนเกินสมควร โดยมีแนวทาง ที่ชัดเจนและสอดคล้องกันในกฎหมายแต่ละฉบับ คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์

ในการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย การตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายไว้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ หลักทั่วไป

การตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น ได้สัดส่วน และต้องไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิ การปฏิบัติต่อบุคคลให้แตกต่างกันในบางกรณีเป็นสิ่งที่รัฐสามารถกระทำได้หากมีเหตุผลหนักแน่นเพียงพอ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติว่า การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

ดังนั้น การพิจารณาว่ากฎหมายสมควรกำหนดให้เหตุของการเป็นบุคคลล้มละลายเป็นข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือประกอบอาชีพหรือไม่นั้น จะพิจารณาจากเพียงฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลนั้นมีได้ แต่ต้องพิจารณาจากลักษณะของการเป็นบุคคลล้มละลายเป็นสำคัญ กล่าวคือ ต้องมีการแยกแยะระหว่างกรณีบุคคลซึ่งเป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทั่วไปโดยไม่ได้มีมูลเหตุมาจากการกระทำความผิดหรือการกระทำทุจริต หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นบุคคลล้มละลายโดยสุจริต และกรณีบุคคลซึ่งเป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายโดยคำพิพากษาของศาลว่าได้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ หรือเนื่องมาจากหรือมีความเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดฐานยักยอกหรือฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต โดยการกำหนดข้อจำกัดสำหรับบุคคลล้มละลายโดยสุจริตควรใช้ความระมัดระวัง และให้กำหนดได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลหรือความจำเป็นเป็นการเฉพาะเท่านั้น

๒.๒ การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือประกอบอาชีพของบุคคลซึ่งเป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งเป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายเป็นรายฉบับ รวมทั้งต้องพิจารณาถึงลักษณะการทำหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลกระทบอันอาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในตำแหน่งหรืออาชีพนั้นด้วย โดยให้พิจารณาประกอบกับขอบเขตในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติไว้ โดยเฉพาะสิทธิในการได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจตามมาตรา ๒๗ และเสรีภาพในการประกอบอาชีพ